

ξένος γνωρίζει ἢ θὰ ἤθελε νὰ παρακολουθῇ, ἐκ τῶν πολλῶν δὲ τιμῶν τὰς ὁποίας ἀπένειμαν εἰς αὐτὸν ξένοι Ἀκαδημία καὶ Πανεπιστήμια (ἦτο καὶ τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου ἐπίτιμος διδάκτωρ ἤδη ἀπὸ τοῦ 1912) καὶ ἄλλα σωματεῖα, ἰδιαιτέρως ἔχαιρεν διὰ τὴν τιμὴν ὅτι ἦτο ἐπίτιμος δημότης ὄλων τῶν δήμων τῆς νήσου Θήρας, τῆς νήσου του ὠς τὴν ἐκάλει. Καὶ ἀνεγίνωσκε τακτικῶς καὶ τὴν μικρὰν ἐφημερίδα τῆς, ἣ ὁποία ἀνελλιπῶς τοῦ ἐστέλλετο. Συχνὰ διὰ τοῦτο εἰς τὸ ὄνομά του γράφων πρὸς Ἑλληνας προσέθετε καὶ τὸ : *Θηραῖος*.

Τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του ὑπῆρξαν κατὰ τοῦτο ὄχι εὐχάριστα, διότι πρῶτον μὲν ἔνεκα τῆς κολοσσιαίας ἐπιγραφικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς ἐργασίας, τὴν ὁποίαν δι' ὅλου τοῦ βίου του ἔκαμνεν, ἡ ὄρασίς του εἶχε σχεδὸν ἀπωλεσθῆ, καὶ δεύτερον διότι ἐκ τῶν γενομένων κατὰ τὸν δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον φοβερῶν βομβαρδισμῶν τοῦ Βερολίνου κατεστράφη καὶ ἐκῆη ἡ ὠραία ἔπαυλις του εἰς τὸ Westend τῆς πόλεως, ἐκῆη δ' ἀκόμη καὶ ἡ πολύτιμος βιβλιοθήκη του. Τὴν αὐτὴν τύχην εἶχε καὶ ἡ συνεχομένη ἔπαυλις τοῦ Wilamowitz καὶ ἡ ἐν αὐτῇ βιβλιοθήκη τοῦ μεγάλου φιλολόγου.

Ἡ Ἑλληνικὴ φιλολογία καὶ ἰδίᾳ ἡ ἀρχαιολογία καὶ ἡ ἐπιγραφικὴ θὰ τιμῶσι πάντοτε τὴν μνήμην τοῦ φιλέλληνος ἀνδρὸς διὰ τὰς μεγάλας ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας προσέφερον εἰς τὴν πρόοδον αὐτῶν, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα καθόλου καὶ τὴν Ἱστορίαν τῆς.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ὁ κ. **Γ. Μαριδάκης**, παρουσιάζει τὸ ἔργον τοῦ κ. Σ. Λάσκαρι: « Διπλωματικὴ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος » καὶ ἐπαινεῖ ὡς κάτωθι τὴν συγγραφὴν.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τὸ βιβλίον τοῦ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Ἀθηνῶν ὑφηγητοῦ τοῦ διεθνοῦς δικαίου κ. Σταματίου Λάσκαρη, ἐπιγραφόμενον Διπλωματικὴ Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος 1821—1914. Διαρρεῖται εἰς ὀκτώ κεφάλαια. Εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον ἐρευνᾶται τὸ ἑλληνικὸν ζήτημα, οἷον ἐνεφανίζετο κατὰ τοὺς πρὸ τοῦ 1821 χρόνους, ἰδίως λόγῳ τῆς ῥωσικῆς πολιτικῆς καὶ τῶν ἀντιλήψεων, αἵτινες ἐκράτουν εἰς τὸ συνέδριον τῆς Βιέννης, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐκτίθενται αἱ φάσεις τὰς ὁποίας διῆλθε τὸ ἑλληνικὸν πρόβλημα, διαρκοῦντος τοῦ Ἀγῶνος τῆς Ἀνεξαρτησίας, ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς στροφῆς ἣν ἔδωκεν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Πολιτικὴν ὁ Κάνιγκ.

Εἰς τὸ δεύτερον κεφάλαιον ἐρευνῶνται οἱ χρόνοι τῆς βασιλείας τοῦ Ὀθωνος. Ἐκτίθενται αἱ Τουρκοαιγυπτιακαὶ σχέσεις καὶ ἡ Κρητικὴ ἐπανάστασις τοῦ 1841, ἣ στάσις τῶν Δυνάμεων ἔναντι τοῦ νέου συνταγματικοῦ Καθεστώτος. Πε-

ραιτέρω ἐκτίθεται τὸ ἐπεισόδιον Pacifico καὶ ἡ ἔκδοσις τοῦ συνοδικοῦ τόμου, αἱ φιλοπόλεμοι ἐνέργειαι τοῦ Ὄθωνος καὶ ἡ ἀγγλογαλλικὴ Κατοχή. Προσέτι τὰ τῆς συνθήκης τῆς Καλιντζᾶς καὶ ὁ ἀντίκτυπος τὸν ὁποῖον εἶχεν ἡ σύμπηξις τοῦ ἰταλικοῦ βασιλείου ὡς καὶ ἡ διαταραχὴ ἣν προεκάλεσε τὸ ζήτημα τῆς διαδοχῆς τοῦ θρόνου.

Εἰς τὸ τρίτον κεφάλαιον ἐκτίθενται τὰ τῆς Ἑνώσεως τῆς Ἑπτανήσου καὶ αἱ συνθήκαι ὑφ' ἃς ἀνήλθε εἰς τὸν Θρόνον ὁ Γεώργιος ὁ Α'.

Εἰς τὸ τέταρτον κεφάλαιον ἀναπτύσσονται τὰ κατὰ τὴν Κρητικὴν Ἐπανάστασις τοῦ 1866 καὶ αἱ ἐνέργειαι τοῦ Τρικούπη πρὸς ἑλληνοσερβικὴν συμμαχίαν.

Τὸ πέμπτον κεφάλαιον ἀφιερῶται εἰς τὸ Βερολίнейον συνέδριον τοῦ 1878 καὶ τὰ τοῦ βουλγαρικοῦ σχίσματος ὡς καὶ ὁ εἰρηνικὸς ἀποκλεισμός τοῦ 1886.

Τὸ ἕκτον κεφάλαιον ἀφιερῶται εἰς τὴν πτώχευσιν τοῦ πολέμου τοῦ 1897 καὶ τὸν διακανονισμόν τοῦ κρητικοῦ ζητήματος.

Εἰς τὸ ἕβδομον κεφάλαιον ἐκθέτει τὸ Μακεδονικὸν ζήτημα καὶ τοὺς ἐν Μακεδονίᾳ ἀγῶνας, τὸν διωγμὸν τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ Ἑλλήνων, τὴν ἐπανάστασιν τῶν Νεοτούρκων καὶ τὴν ἐν Κρήτῃ ἀρμοστείαν τοῦ πρίγκιπος Γεωργίου.

Τὸ τελευταῖον κεφάλαιον ἀναπτύσσει τὴν διπλωματικὴν ζύμωσιν, ἣν ἀνεπτύχθη κατὰ τοὺς βαλκανικοὺς πολέμους, τὰς ἐπὶ τῆς Θεσσαλονίκης ἀξιώσεις τῶν Βουλγάρων καὶ τὸ ὑπὲρ τῶν Βουλγάρων ἐνδιαφέρον τῆς Ρωσσίας καὶ λήγει μὲ τὴν συνθήκην τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὰ ζητήματα τῆς Βορείου Ἡπείρου καὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

Ὁ κ. Λάσκαρης ἐρευνήσας μονογραφικῶς διαφόρους περιόδους τῆς διπλωματικῆς ἱστορίας ἰδίᾳ τὰς ἀναφερομένας εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Καποδιστρίου, τοῦ Βερολίнейου Συνεδρίου καὶ τῆς τρικουπικῆς ἐποχῆς, συμπυκνώνει ἤδη εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸ τὴν διπλωματικὴν ἱστορίαν τοῦ νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ ἀφ' ἧς κατὰ τὰ μέσα τοῦ 18 αἰῶνος ἤρχισε νὰ δίδῃ σημεῖα πολιτικῆς ζωῆς μέχρι τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου. Ἡ ἔκθεσις, χωρὶς νὰ κατέρχεται εἰς ἐπουσιώδεις λεπτομερείας, δίδει εἰς τὸν ἀναγνώστην ἀνάγλυφον καὶ ζωηρὰν εἰκόνα τῆς ἀγωνίας τοῦ Ἕθνους καὶ τῆς ὑπερανθρώπων πάλης, ἣν διεξήγαγεν ἐπὶ ἓνα αἰῶνα καὶ ἔξακολουθεῖ νὰ διεξάγῃ διὰ νὰ μὴ φανῇ ὅτι καθυστερεῖ ἔστω καὶ ἐπ' ἐλάχιστον εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων τὰς ὁποίας ἐκληροδότησαν εἰς αὐτὸ στεναγμοὶ καὶ πόνοι καὶ νοσταλγία τεσσάρων αἰώνων.

Ὁ κ. **Σ. Κουγέας**, παρουσιάζει τὸ βιβλίον τοῦ κ. Θ. Ἀξενίδου: «Ἡ πελασγίς Λάρισα καὶ ἡ ἀρχαία Θεσσαλία» καὶ ἐπαινεῖ τὸ ἔργον ὡς ἐξῆς:

Εἰς ἄλλας χώρας περισσότερον προηγμένας οἱ Καθηγηταὶ Γυμνασίου καὶ οἱ Γυμνασιάρχαι δὲν εἶναι μόνον διδάσκαλοι, ἀλλὰ καὶ ἐργάζονται ἐπιστημονικῶς συμβάλλοντες διὰ τῶν ἐργασιῶν των εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἐπιστήμης τοῦ τόπου των. Ἄρκει νὰ ἐνθυμηθῆ κανεὶς τὶ ἔχουν προσφέρει τὰ προγραμματικά δημοσιεύματα (Programmsschriften) ὅπου εἰς τὰ δημοσιεύόμενα ἐτήσια προγράμματα τοῦ Γυμνασίου συνδημοσιεύεται μία ἢ καὶ περισσότεραι ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι ὑπὸ μελῶν τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ. Παρ' ἡμῖν αἱ ἐκ μέρους λειτουργῶν τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως δημοσιευόμεναι ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι σπανίζουσιν. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι καὶ παλαιότερα καὶ ἐσχάτως καθηγηταὶ γυμνασίων καὶ γυμνασιάρχαι ἐφιλοτιμήθησαν καὶ συνέγραψαν τοπικὰς ἱστορίας, ὅπως π. χ. ὁ Κοφινιώτης τοῦ Ἄργους, ὁ Δούκας τῆς Σπάρτης, ὁ Μοραΐτης τῆς Τεγέας, ὁ Μιχαηλίδης Νουάρος τῆς Καρπάθου κλπ. Αἱ τοιαῦται συγγραφαὶ ἔχουσιν βέβαια ἀναμφισβήτητον χρησιμότητα ἀλλὰ δὲν εἶναι ἐπιστημονικὰ ἔργα. Ἔχουσιν μᾶλλον χαρακτῆρα ἐρασιτεχνικόν. Ἐξαιρέσειν σπανίαν ἀποτελεῖ τὸ ἄρτι ἐκδοθὲν βιβλίον τοῦ καθηγητοῦ καὶ διδάκτορος Θεοδώρου Ἀξενίδου, «Ἡ Πελασγίς Λάρισα καὶ ἡ Ἀρχαία Θεσσαλία», τὸ ὁποῖον ἔχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω σήμερον εἰς τὴν Ἀκαδημίαν.

Ὁ κ. Ἀξενίδης, Θεσσαλὸς τὴν καταγωγὴν καὶ μάλιστα Τυρναβίτης, ἔχων δηλαδὴ γενέτειραν τὴν πόλιν, ἣτις, ἀφ' οὔτου ἐλάμπρυνεν αὐτὴν ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἢ Σχολῇ τοῦ Τυρνάβου, δὲν ἔπαυσε νὰ παράγῃ μέχρις ἐσχάτων διαπρεπεῖς ἐκπαιδευτικὸς καὶ ἐπιστήμονας, συνεχίζει εὐδοκίμως τὴν ὠραίαν παράδοσιν. Ὑπηρετήσας ἐπὶ ἔτη ὡς καθηγητῆς εἰς Θεσσαλίαν καὶ ἐπιφορτισμένος μὲ τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπιμελητοῦ τῶν ἐκεῖ ἀρχαιοτήτων, εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἔλθῃ ἀπ' εὐθείας εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰ μνημεῖα τῆς ἀρχαίας Θεσσαλίας καὶ μάλιστα τὰ ἀφθόμως κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους εὐρεθέντα ἐκεῖ ἐπιγραφικά. Φιλότιμος ὢν καὶ φιλόπρονος καὶ ἀπὸ ζῆλον ἐπιστημονικὸν ἐμφορούμενος, ἀφοῦ ἔδωκε δείγματα τῆς ἐρευνητικῆς αὐτοῦ ἰκανότητος εἰς ἐλασσονά τινα ἐπιγραφικά καὶ ἱστορικὰ δημοσιεύματα, ἐπεχείρησε καὶ μεῖζον συνθετικὸν ἔργον, τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀρχαίας Θεσσαλίας, τῆς ὁποίας ὁ προκείμενος Α' τόμος περιλαμβάνει τὰ ἀπὸ τῆς Ὀμηρικῆς ἐποχῆς μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς Μακεδονικῆς ἡγεμονίας γεγονότα. Ὁ τίτλος «Ἡ Πελασγίς Λάρισα καὶ ἡ Ἀρχαία Θεσσαλία» δείχνει ὅτι κύριον θέμα καὶ κέντρον τῆς συγγραφῆς εἶναι ἡ πρωτεύουσα πόλις τῆς Ἀρχαίας Θεσσαλίας Λάρισα, ἀλλὰ τὸ θέμα τοῦτο ἐξετάζει ὁ συγγραφεὺς πάντοτε ἐν σχέσει καὶ ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν σύγχρονον ἱστορίαν καὶ τῶν ἄλλων Θεσσαλικῶν πόλεων, καὶ τὸ ἐπιτυγχάνει

παρ' ὅλας τὰς σχετικὰς τοῦ πράγματος δυσκολίας. Ἐν τούτοις εὐστοχώτερος νομίζω θὰ ἦτο ὁ τίτλος: «Ἡ Πελασγίς Λάρισα ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς Ἀρχαίας Θεσσαλίας», παρόμοιος πρὸς ἐκεῖνον πού ἔδωκε ὁ Wilcken εἰς τὸ βιβλίον του: «Ἑλληνικὴ ἱστορία ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς Ἀρχαίας Ἱστορίας».

Ὁ ὑπότιτλος δηλώνει ὅτι ἡ ἱστορία εἶναι κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ. Εἶναι δὲ πράγματι περισσότερο κοινωνικὴ παρὰ πολιτικὴ ἡ ἱστορία τῆς Θεσσαλίας, διότι εἰς τὴν ἑλληνικὴν αὐτὴν χώραν, λόγῳ τῆς φύσεως αὐτῆς καὶ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα καὶ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους, κοινωνικὰ φαινόμενα καὶ προβλήματα ἐγεννήθησαν. Κοινωνικοὶ δὲ μᾶλλον παρὰ πολιτικοὶ λόγοι ὑπηγόρευσαν τὸν θεσμόν τῶν Ταγῶν, πού κατ' ἀρχὰς δὲν ἦσαν τίποτε ἄλλο παρὰ φεουδάρχει καὶ χωροδεσπόται.

Ἡ Θεσσαλία ἔτυχε καὶ ἐκ μέρους τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιστήμης καὶ ἐκ μέρους τῶν ξένων ἰδιαίτερου ἐρευνητικοῦ ἐνδιαφέροντος. Ἀφθονα δὲ ἦσαν τὰ προϊστορικά, τὰ ἐπιγραφικὰ καὶ τὰ ἄλλα ἀρχαιολογικὰ εὐρήματα καὶ πλεῖστα τὰ περὶ τούτων δημοσιεύματα. Ὅλα αὐτὰ τὰ δημοσιεύματα γνωρίζει καὶ συμβουλεύεται ὁ συγγραφεὺς τῆς «Πελασγίδος Λαρίσης» καὶ ἀναφέρει μὲ ἐκπλήσσονσαν ἐνημερότητα καὶ μὲ ἀξιεπαινον εὐσυνειδησίαν.

Τὸ βιβλίον διαιρεῖται εἰς δύο μέρη. Εἰς τὸ I, τὸ ὁποῖον ἐκ παραδρομῆς δὲν σημειώνεται, ἀποτελούμενον ἀπὸ 11 κεφάλαια, ἐξετάζονται τὰ ἐθνογραφικὰ, τὰ τοπογραφικὰ καὶ μάλιστα τὰ πολιτικὰ καὶ κοινωνικὰ ζητήματα. Ἡ ἐκθεσις τῶν γεγονότων δὲν εἶναι ξηρὰ χρονολογικὰ, ἀλλὰ ἐντοπίζεται ἐντὸς ὠρισμένων κύκλων καὶ περιόδων, ὡς λ.χ. τῶν Μηδικῶν, τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, τῆς Φεραϊκῆς ἡγεμονίας κ.λπ., γίνεται δὲ κατὰ τρόπον σαφῆ καὶ ἐπαγωγόν. Ὁ συγγραφεὺς κινεῖται ἐλευθέρως εἰς τὸν δαιδαλικὸν λαβύρινθον τῶν πηγῶν καὶ τῶν βοηθημάτων, βασανίζει καὶ ἐρμηνεύει χωρία πεζῶν καὶ ποιητικῶν κειμένων, ἐλέγχει γνώμας ἄλλων καὶ συχνὰ ἐκφράζει ἰδίαν ὀρθὴν καὶ πρωτότυπον γνώμην.

Τὸ II μέρος, ἐπιγραφόμενον: «Στοιχεῖα πολιτισμοῦ» εἶναι κάπως τὸ ἀσθενὲς σημεῖον τῆς ἄλλως λαμπρᾶς συγγραφῆς. Διότι ὄχι μόνον εἶναι ἀσύμμετρον καὶ ἄνισον πρὸς τὸ πρῶτον, περιέχεται εἰς 40 σελίδας, ἐνῶ τὸ Α' εἰς 180, ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ ἐπισκόπησις τοῦ πολιτισμοῦ. Εἶναι περιγραφικὸς κατάλογος γλυπτικῶν ἔργων μὲ τὰς διαστάσεις καὶ τὴν ἄλλην ἀρχαιολογικὴν ἐρμηνείαν, ὁ ὁποῖος περιλαμβάνων καὶ ἄγνωστα καὶ ἀνέκδοτα ἔργα ἔχει ἰδίαν ἀξίαν ἀλλὰ θὰ ἔπρεπε μᾶλλον ν' ἀποτελέσῃ χωριστὸν δημοσίευμα ἢ παράρτημα τοῦ βιβλίου. Ἐπίσης χωριστὴν πραγματείαν θὰ ἔπρεπε μᾶλλον νὰ ἀποτελέσῃ ἡ ὀρθὴ κατὰ τὰ ἄλλα καὶ ἀξιόλογος, ἀλλὰ τόσον μακρὰ (ἐκ 33 σελίδων), ἀνάλυσις καὶ ἐρμηνεία τοῦ «περὶ πολιτείας λόγου τοῦ Ἡρώδου» ἢ ἀσυμμέτρως παρεμβληθεῖσα εἰς τὴν ἱστορικὴν ἐκθεσιν. Ἀλλὰ τὰ μικρὰ, τὰ ἐλάχιστα αὐτὰ ἐλαττώματα, οὐδὲν εἶναι ἱκανὰ νὰ

μειώσουν τὴν ἀξίαν τοῦ ἀρίστου αὐτοῦ βιβλίου, διὰ τὸ ὅποιον εἶναι ἀξιέπαινος ὁ συγγραφέας, ἀλλὰ ἐπίσης ἀξιέπαινος εἶναι καὶ ὁ δαπανήσας διὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτοῦ Δῆμος Λαρίσης. Εὐχόμεθα εἰς μὲν τὸν συγγραφέα δύναμιν καὶ ψυχικὴν γα-γαλήνην, εἰς δὲ τὸν χορηγοῦντα Δῆμον ἀδιάπτωτον τὴν φιλότιμον καὶ στοργικὴν διάθεσιν διὰ τὴν αἰσίαν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΑ. — Τὸ ἔτος τοῦ ἐν Ἀθήναις ἄρχοντος Ἀναξικράτους (307/6 π. Χ.), ὑπὸ Κ. Μαλιέζου. (Β'. Ἀνακοίνωσις).

1. Τὴν 28 Φεβρουαρίου 1946 ἀνέγνωσα μελέτην μου περὶ τοῦ ἔτους τοῦ ἐν Ἀθήναις ἄρχοντος Ἀναξικράτους (307/6 π. Χ.), ἐν ἣ εἶχον λάβει ὑπ' ὄψιν τὰς μέχρι τότε γνωστάς μου ἐπὶ τοῦ θέματος ἐργασίας τῶν ξένων ἐπιστημόνων καί, μετὰ ἰδίας τινὰς συμπληρώσεις μερικῶν ἐκ τῶν ἀνευρεθεισῶν ἐπιγραφῶν τοῦ ἔτους ἐκείνου, εἶχον καταλήξει νὰ προτείνω ὠρισμένον ἡμερολογιακὸν διάγραμμα αὐτοῦ. Δὲν εἶχον ὅμως κατορθῶσει νὰ λάβω γνῶσιν ἕως τότε τοῦ βιβλίου τῶν Ἀμερικανῶν ἀρχαιολόγων *W. Kendrick Pritchett* καὶ *B. Dean Meritt* "*The Chronology of Hellenistic Athens*," δημοσιευθέντος τῷ 1940. Προμηθευθεὶς δὲ τοῦτο ἐν περίπτῳ ἔτος μετὰ τὴν ἀνακοίνωσίν μου, ἀνέγνωσα περιεχομένην ἐν αὐτῷ μελέτην τῶν συγγραφέων περὶ τοῦ κύκλου τοῦ ἔτους 307/6 π. Χ., κατέχουσαν τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ πρώτου κεφαλαίου τοῦ συγγράμματος. Θὰ ἔπρεπεν ἴσως νὰ ἀρκεσθῶ εἰς τὸ νὰ μεταβάλω τὴν ἔκθεσιν τῆς ρηθείσης μελέτης μου, ἐνδεχομένως δὲ καὶ τὰ συμπεράσματα αὐτῆς ἐφ' ὅσον ἕνεκα τῶν γνωστῶν λόγων δὲν ἔχουσιν ἀκόμη ἐκτυπωθῆ τὰ Πρακτικὰ τοῦ ἔτους 1946. Ἀλλ' ὡς θὰ γίνῃ κατὰδηλον, ἢ προηγηθεῖσα ἀνακοίνωσις μου θὰ ἐπεξετείνετο καθ' ὑπερβολὴν, θὰ ἡλλοιοῦτο δὲ καὶ αὐτὴ ἢ μορφὴ τῆς. Διὸ ἐπροτίμησα καὶ χάριν τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως τοῦ θέματος, νὰ προβῶ εἰς νεωτέραν ἀνακοίνωσιν ἐπ' αὐτοῦ¹.

2. Οἱ συγγραφεὶς τοῦ ρηθέντος βιβλίου σκοποῦσι κυρίως τὴν συσχέτισιν τῶν δύο ἀθηναϊκῶν φυλετικῶν κύκλων, τῶν ἀνακαλυφθέντων ὑπὸ τοῦ *Ferguson* ἢ τοῦ κύκλου διαδοχῆς τοῦ *Γραμματέως κατὰ πρυτανείαν*, εὐρεθέντος τῷ 1898² καὶ τοῦ τῶν *ἱερέων τοῦ Ἀσκληπιοῦ*, εὐρεθέντος τῷ 1906—1907³, συμπέρασμα δὲ

¹ Χάριν συντομίας τὰ ὀνόματα τῶν δύο συγγραφέων θὰ σημειοῦται Pr—Mer, αἱ παραπομπαὶ εἰς τὸ ρηθὲν βιβλίον των: "*Chronology*," αἱ δὲ παραπομπαὶ εἰς τὴν προηγουμένην ἀνακοίνωσίν μου: *Α'. Πρακτικὰ 1946*.

² *William Scott Ferguson: The athenian Secretaries, Cornell Studies in Classical Philology*, VII, 1898.

³ Τοῦ αὐτοῦ. *The priests of Asklepios, a new method of dating athenian archons, Classical Philology*, I, 5.